І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 51. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 17, 1972 No. 51. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Четвер, 16 березня 1972

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН ЗВЕРНУВСЯ З ЗАКЛИКОМ до американського народу посилити боротьбу проти неписьменности і проти малограмотности в країні. Це звернення Президент опублікував з нагоди проголошення ЮНЕСКО, з рамени ОН, 1972-го року „Роком Книжки".

ВЖЕ ТИЖДЕНЬ ТРИВАЄ СУДОВИЙ ПРОЦЕС у Гаррісбургу проти священика Берріґена, обвинуваченого в намірі, з групою інших осіб, зірвати систему парового огрівання в урядових будівлях у Вашингтоні. Головний свідок Бойд Доґлес сказав суддям, що він почав слідкувати за обвинуваченими й передавати про них відомості до Федерального Бюра Інвестиґації тільки після того, як довідався про їхні пляни зірвати систему огрівання. Крім о. Берріґена, перед судом поставлено ще двох священиків, одного колишнього священика, одну монахиню та одного пакістанського громадянина.

АВТОБУСНИЙ СТРАЙК У НЮ ДЖЕРЗІ, що розпочався в 1-го березня, триває далі, а переговори між страйкарями і їх спілкою та власниками автобусної компанії взагалі припинились. Професійна спілка шоферів обвинувачує власників у тому, що вони не виявляють бажання провадити переговори, і зайняли вичікувальне становище. Автобусова компанія в Ню Джерзі заявила, що вже й так працює з дефіцитом і що 70% всіх надходжень ідуть на заробітну платню шоферам та обслузі.

ПОЛІЦІЙНИЙ КОМИШИНЕР У НЮ ЙОРКУ Патрік Морфі попередив своїх службовців, що буде безоглядно викидати з лав міської поліції кожного, хто почне страйкувати. Морфі сказав, що він не завагається вдатися до відомого закону Тейлора, за яким суворо забороняється страйкувати державним службовцям. Поліція в Ню Йорку не задоволена заробітками.

ДВОХ ДИВНИХ ЗВІРІВ „ПАНДУ" з Китаю одержить зоологічний город у Вашингтоні. За тих звірів „змагались" зоологічні городи з різних міст ЗСА. Справу перерішив президент Р. Ніксон, і „панди" залишаться в столиці, де будуть жити на федеральні кошти.

У СВІТІ

ІТАЛІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВИСТУПИЛИ на своєму конґресі в Міляно різко проти лівих екстремістів, які недавно счинили в Міляно вуличні демонстрації, перевертаючи і підпалюючи авта, провокуючи сутички з поліцією та пошкодивши будинок великого щоденника „Корріере делля Сера". Комуністи називали тих демонстрантів авантурниками й хуліганами та представляли себе, як „зрілих демократів", здатних керувати всіма державними справами. Представник компартії СССР Віктор Гришін також виступив проти лівих екстремістів.

БРИТІЙСЬКИЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР СЕР ПІТЕР РАВЛІНСОН НАКАЗАВ перевести слідство щодо ролі дружини засудженого на 21-річну в'язничну кару лейтенанта Дейвіда Бінґгема в його шпигунській роботі. Дружина засудженого Морін Бінґгем заявила журналістам, що це вона намовила свого чоловіка продавати совєтській амбасаді тайни британської і союзної морської фльоти і що вона дивується, що суд вдоволився, що її чоловік взяв всю вину на себе, та не потягнув до відповідальности також її. Тепер це, мабуть, станеться. Пані Бінґгем грала в „бінго" і подружжя попало у великі довги.

У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ЗАКІНЧИЛОСЬ слідство в справі вбивства британськими вояками 13 цивільних осіб під час вуличної демонстрації 30 січня ц. р. Шеф тамошньої поліції зізнав, що він радив командирові британського війська, щоб не перешкоджати демонстрантам дійти до наміченої їм цілі у місті та що він відраджував, щоб висилати британську формацію спадунів до католицької — опозиційної — дільниці у м. Белфасті. Його не послухали.

ФРАНЦУЗЬКІ ВЛАСТІ НЕ ДОЗВОЛИЛИ членові британського парляменту, Бернадет Девлін, висісти з літака в Бордо. Бернадет Девлін — єдина католичка з Північної Ірляндії, різко опозиційна супроти тамошнього режиму. Вона мала паспорт Ірляндської Республіки і заповіла, що внесе скаргу проти поведення французів.

ТУРЕЦЬКИЙ УРЯД ЗАЯВИВ, що він відкриє всі турецькі порти для відвідин і користування з портових доків американськими військовими кораблями. У тій заяві підкреслено, що такий розпорядок став можливим після того, як переведено успішну боротьбу проти ворожих урядові лівих елементів.

В Торонті помер св. п. Іван Мельник, видатний громадянин-союзовець

Св. п. Іван Мельник

Торонто. — Минулої неділі, 15-го березня, в одному із місцевих шпиталів помер на 67-му році життя видатний громадянин - союзовець, колишній голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу та довголітній секретар 418-го Відділу УНС і делегат того Відділу на три останні Конвенції УНС, св. п. Іван Мельник. Покійний народився в 1905-му році в селі Буднів, Яворівського повіту, де і здобув початкову освіту. Середню і вищу освіту здобув у Львові, закінчивши Торговельну Академію. Був директором відомої у Львові кооперативної пекарні „Золотий Колос" і продовжував працю в цій галузі також в Торонті, поселившись тут після другої світової війни. Уже в 1949-му році вступив в члени Українського Народного Союзу і за успіхи в праці та заслуги для нього був відзначений золотою медалею і двічі бронзовою. Був активний в громаді, займаючи різні становища в місцевому Відділі Комітету Українців Канади, як і в своїй парафії св. о. Миколая. Похорон відбудеться в суботу, 18-го березня, о год. 10-ій рано з церкви св. Миколая. Осиротив дружину Іванну, сина-лікаря Іларіона та дочку Тетяну і велику Громаду, яка назавжди збереже світлу пам'ять про нього.

Опитування виявило, що през. Ніксон вийшов головним переможцем у правиборах на Флориді

Ню Йорк. — Проведене тут для газети „Ню Йорк Таймс" опитування демократичних виборців після їхнього голосування у президентських правиборах на Флориді показало у своїм вислідi, що, не зважаючи на велику перевагу губернатора Джорджа Воллеса над демократичними контр-кандидатами, головним переможцем із правиборів вийшов президент Ричард Ніксон. З відповідей 392 виборців в 11 повітах, одержаних опитувальною агенцією Д. Янкеловіча, Інк., виходить, що, якщоб листопадові вибори відбувалися вже тепер, то за поновним вибором Ніксона на Президента голосувала б яка половина усіх демократичних виборців і що головним поважним супротивником для Ніксона міг би бути тільки губернатор Воллес. Більше як половина демократів із Флориди задоволені політикою Ніксона; розчаровані ним тільки яких 25 відсотків виборців. Майже половина демократичних виборців заявили, що, якщо демократичними кандидатами на Президента будуть у листопаді цього року сен. Едмунд С. Москі із Мейну, або сен. Гюберт Г. Гомфрі чи й губернатор Воллес, то вони голосуватимуть за Ніксона. Згідно з офіційними, але ще не остаточними вислідами правиборів на Флориді кількість відданих на Воллеса демократичних голосів збільшилася до 516 103 або 42 відсотків. Воллес матиме також 75 із усіх 81 делегата на демократичну Конвенцію. Зменшилася процентово — із 19 до 18 — кількість голосів, що їх одержав другий із черги з-поміж 11 демократичних кандидатів, сен. Гюберт Гомфрі. В черзі за ним Джексон одержав 13 відсотків голосів, Москі 9, Ліндзі — 7 і Мек Говерн 6 відсотків. Негайно після правиборів на Флориді усі головні демократичні кандидати виїхали до стейтів Іллиной і Висконсин, щоб вести там підготовну кампанію до правиборів, визначених в Іллиной на вівторок 21 березня й у Висконсині на 4 квітня. Поїхав туди уже губер. Воллес, як теж інші демократичні кандидати. Не зважаючи на свою поразку на Флориді, вибирається до Висконсину також посадник Ню Йорку Ліндзі, який сподівається ще до правиборів у Висконсині зібрати на свою кампанію потрібних йому 300 тисяч долярів. Президент Ніксон одержав на Флориді 357 356 або 87 відсотків усіх республіканських голосів.

Йорданський король Гуссейн відвідає Ніксона під кінець березня

Вашингтон. — Йорданський король Гуссейн прибуде під кінець цього місяця до Вашингтону, щоб з'ясувати ближче Президентові і його дорадникам свій плян перетворення Йорданії у федерацію, при чому одну з її двох автономних частин становили б колишні йорданські землі, окуповані від 1967 року Ізраїлем. Точка того пляну, яка передбачує, що Єрусалим буде столицею автономної держави колишніх арабських втікачів з Палестини ще з часу першої війни Ізраїлю і арабів у 1948-49 р., напевне не буде сприйнятливою для Ізраїлю. Зрештою, речник ізраїльського прем'єра Голди Меір поставився вже скептично до пляну Гуссейна, ствердивши загально, що той плян „не є шляхом до миру". Проте та ізраїльська заява дуже обережна і закінчується запевненням, що Ізраїль в кожному часі готов без ніяких передумов переговорювати з Йорданією. Американські керівні кола не зайняли ніякого становища супроти пляну Гуссейна, щоб позитивним ставленням не зробити Гуссейнові поганої прислуги та не насторожувати інших арабських лідерів. Не зважаючи на ізраїльське заперечення — втримується переконання, що плян Гуссейна зродився з засекречених йордансько-ізраїльських розмов, як база для сепаратного мирового договору Ізраїлю з Йорданією. Гуссейн дав цим пляном доказ, що він не забув проблеми палестинських втікачів та прагне конструктивно розв'язати її. Але між самими арабами є поділені думки щодо доцільности та реальности такої концепції.

Видатна допомога закордонові сприяє „доктрині Ніксона"

Вашингтон. — Якщо З'єднані Стейти не дадуть союзницьким і заприязненим країнам видатної допомоги на скріплення їхньої оборонної сили, то будуть примушені самі вислати туди свої збройні сили, себто повернутись до давньої своєї ролі „жандарма світу" — заявив секретар оборони Мелвін Лерд в минулу середу 15 березня ц. р. на Комісії для закордонних справ у Палаті репрезентантів. Він переконував членів тієї Комісії, що видатна допомога в грошах, зброї і військових доставах є передумовою виконання у практиці проголошеної у 1969 році так званої „доктрини Ніксона" про те, що заморські держави повинні самі обороняти себе проти будь-котрої аґресії, а Америка буде допомагати їм, але не безпосередньою збройною силою. Секретар Лерд, як і попереднього дня державний секретар Вілліям Роджерс, обороняли пропозицію Президента, щоб уділити закордонові допомогу на військові цілі у висоті 2,015.000.000 дол., в рямцях загальної допомоги на суму 3.056.000.000 дол. Уряд стурбований, що в цьому році Конґрес знову йтиме по лінії неначе традиції — значно „обрізувати" передбачені суми на допомогу закордонові.

Британія плянує перевести політичні реформи у Північній Ірляндії

Лондон. — Британський прем'єр Едвард Гіт запросив до Лондону на найближчий тиждень прем'єра Північної Ірляндії Браєна Фолкнера. Загально вважають, що Гіт познайомить Б. Фолкнера з британським пляном перевести в Північній Ірляндії такі політичні реформи, які внесли б заспокоєння в ту країну, в якій від двох і пів року панують ненормальні відносини, які межують із станом громадянської війни. За той час згинуло там 275 осіб, не рахуючи ранених. У Північній Ірляндії живе круг-ло один мільйон протестантів і пів мільйона католиків. Уряд складається виключно з протестантів і спирається на таку ж поліцію. Католицька меншість постійно нарікає, що є жертвою дискримінаційної політики в усіх ділянках життя, а коли уряд який рік тому проголосив декрет про право арештувати й без суду в'язнити запідозрілих політичних противників — посилилась акція терору, підтримувана активно революціонерами з Південної Ірляндії, яка у 95 відсотках є католицькою. Британський прем'єр Едвард Гіт буцім-то здає собі справу, що однаково протестантські, як католицькі екстремісти не будуть вдоволені пропонованими політичними змінами, але він хоче перевести їх по лінії „золотої середини".

Жидівські демонстранти обілляли кров'ю совєтського дипломата

Вашингтон. — Під час прийняття, влаштованого тут президентом Американського Університету Джорджом Віллямсом, члени Жидівської Ліги Оборони обілляли кров'ю запрошеного на прийняття совєтського дипломата Александра П. Євстафієва. Провела цю протестну демонстрацію, виливаючи кров на голову Євстафієва, 17-літня студентка однієї із середніх шкіл Мериленду, в товаристві ще двох членів Ліґи. Після демонстрації студентку арештовано, але її помічники втекли. Речник Жидівської Ліґи Оборони сповістив пресу, що на голову радника совєтської амбасади у Вашингтоні, Александра П. Євстафієва виллято кварту крови із викликом: „Душогуби, звільніть жидівських в'язнів". Водночас із цим цей же представник цієї мілітарної жидівської організації заявив що „ця кров мала символізувати нашу рішучість продовжувати боротьбу, аж доки не буде проголошена амнестія для всіх в'язнів за переконання в Совєтському Союзі й аж доки небуде дозволена загальна еміґрація жидів із Совєтського Союзу, замість дотеперішньої часткової". Вашинґтонські і нюйоркські газети подали фотографію Євстафієва в моменті, як він отрясається із виллятої на нього крови.

УКРАЇНСЬКИЙ МАТЕРИК В НЮ ЙОРКУ: ЦЕРКВА І ШКОЛА СВ. ЮРА

(Репортаж Л. Полтави)

(3)

Інспектор д-р Торіно позитивно відгукнувся й на інші сторони шкільного життя: відсутність кримінальних та подібних „маріхуанних" випадків, сувору заборону курити, добре обладнання численних ляборато-рій, зразкову чистоту приміщень і таку ж — студентів, пошану до культури своїх батьків і вивчення української мови (всі Богослуження відбуваються українською мовою, також і в церкві св. Юра).

„Стейтові шкільні власті признали кредити для студентів Академії св. Юра з української мови, нарівні з іншими предметами", — сказав інспектор д-р Торіно, і привітав професорський склад Академії св. Юра з тим, що цього року будуть перші ґрадуанти: ґрадуюватимуть 32 учні найстаршої, 12-ї кляси. Наступного року буде біля 60 ґрадуантів, але й це буде ще занадто, занадто мало на тисячі українських родин у Ню Йорку!

Ще однією прикметою був захоплений інспектор з Олбані — поведінкою студентів і студенток Академії св. Юра: „І це в Ню Йорку, про який стільки читаємо й чуємо? Не повірив би, коли б не побачив сам поведінки й виразу облич цих чудових дітей!"

Д-р Торіно припускає, що особливі фінансові сучасні труднощі явище переходове. Але при тому він нагадав про обов'язок Громади супроти своєї Школи. Він сказав, що в ЗСА тільки в системі Американського Червоного Хреста добровільно, без ніякої оплати працюють сестрами - доглядачками при шпиталях чи окремих хворих, „донорами" крови, помічниками-доглядачами над дітьми і т. д. І мільйон 817.-000 людей. Подавши такий приклад, інспектор д-р Торіно виразно натякнув на обов'язок батьків, чи взагалі старших з української громади — жертвенно відноситись до своєї середньої Школи, до свого, українського „материка".

Батьківський Кружок

Професор Шишманов, колишній посол Болгарії у вільному Києві за УНР, мав добру нагоду придивитися і прислухатися до українців, і в своїх спогадах згодом писав: „Кожний українець ліпший, ніж його репутація". Це саме можна повторити,

Дівоча Дружина відбиванки в Академії св. Юра в Ню Йорку — переможець багатьох міжшкільних змагань, одна з найміцніших дівочих дружин цієї кляси у місті Ню Йорку.

коли взяти до уваги значну працю Батьківського Кружка при Академії св. Юра, що ним керує інж. Л. Зелик, і це ж саме стосується Батьківського Кружка при Початковій Школі й Садочку, під керівництвом п-і Ольги Гной, яка знаходить час і для безкоштовної праці у Василковій Станиці ОПЛДМ у Ню Йорку, виявляючи себе прикладною пластункою. (Застереження в назві викликає слово „кружок" — російське, треба б „Гурток": Батьківський Гурток, Батьківська Рада, Спілка, Батьківський Збір чи щось подібне). 13 членів Батьківського Кружка при Академії св. Юра, як кажеться, мало не лізуть із власної шкіри, щоб допомогти Школі. З ними співпрацює сотня-півтори батьків. Але як багато таких, які тримаються трагічної засади „Моя хата скраю, я нічого не знаю"!

Інж. Л. Зелик — голова

(Закінчення на стор. 4-ій)

НТША вшанувало науковою конференцією патрона Товариства

Ню Йорк. — Щорічним звичаєм, Управа НТШ і дирекція Філологічної Секції влаштовували 11 березня ц. р. в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку, Наукову Конференцію для вшанування Патрона Тараса Шевченка. Конференцію відкрив і нею проводив директор Філологічної Секції проф. д-р В. Лев, який у вступному слові підкреслив значення Тараса Шевченка та його ролю в пробудженні українського народу. Доповідь на тему „Нові праці про Тараса Шевченка" виголосив д-р Л. Луців. Прелеґент зацитував нові видання про Шевченка, які появились у Києві 1971 р., а саме Євгена Шабльовського „Гуманізм Шевченка і його доба" (англійською мовою), де автор викривляє Шевченкову ідеологію, неґує значення його як національного пророка та робить Шевченка трибуном орієнтації на об'єднання з Москвою. У другій праці, цитованій д-ром Л. Луцевим, п. н. „Літа невольничі", автор Леонід Большаков подає нові досліди про перебрання Шевченка на засланні в Оренбурзькій кріпості, зокрема в домі кап. Ґерна та інші нові подробиці.

З черги проф. д-р П. Ковалів виголосив доповідь н. т. „Тарас Шевченко та його поема „Катерина". На канві творчости Шевченка, як борця за кращу долю народу та його ідей правди-справедливости й етичних засад любови ближнього — прелеґент розвинув трагедію Катерини, зазначуючи, що в долі покривдженої дівчини, Шевченко бачив образ цілого поневоленого народу. На закінчення Наукової Конференції інж. Р. Кобринський — так, як це водилося на Шевченківських засіданнях у Львові, — подав огляд діяльности Т-ва за останній 1971 рік та підготовку Т-ва у зв'язку з відзначенням століття НТШ.

Відділи УНС Лігай-Велійської Округи відбули збори, перевибрали Анну Гарас на голову

Аллентавн, Па. (С. Г.) — Річні загальні збори Комітету Відділів УНС Лігай-Велійської Округи, що відбулись тут в неділю 12 березня, перевибрали через аклямацію на голову Окружної Управи відому діячку ОЖ ООЧСУ та СУА, головну радну УНС Анну Гарас. Рівнож затверджено перевибір почесного голови Округи Михайла Колодруба та обрано членів Управи в особах: Володимир Пипюк і Микола Дубик — заступники голови, Стефан Муха і Стефан Колодруб — секретарі, Дмитро Мушастий — касир, Анна Сеґан — референтка жіночих справ і Володимир Вербовський — організаційний референт, Мартин Шешка, Іван Гоцалюк, Іван Драбик, Ева Колтонюк і Теодора Демчук — члени Управи. До Контрольної Комісії ввійшли: Стефан Івасечко, як голова, та Володимир Заґводський й Іван Ганич — члени.

Збори, що відбулись в залі УПГромади, відкрила голова Округи Анна Гарас, а о. протоієрей Василь Чикалюк провів молитву. Пані Гарас привітала приявних між ними заступницю головного предсідника Марію Душник та головного радного Степана Гавриша. Вшановано померлих членів Округи, зокрема головного касира сл. п. Петра Пуцила.

Зборами проводила обрана Президія в особах Михайло Колодруб, як почесний голова, Микола Дубик — голова та Стефан Колодруб — секретар. Вичерпний звіт про діяльність Округи склала голова Анна Гарас, а її доповнили секретар Стефан Муха і касир Дмитро Мушастий. За Контрольну Комісію звітував Стефан Івасечко, який і ставив внесок

(Закінчення на стор. 4-ій)

ТУСМ у Чикаґо мобілізує всі сили для оборони людських прав

Чикаґо (П. Т.) — В четвер, 9-го березня, представники місцевого Осередку Діяльности ТУСМ: заступник голови Осередку Орися Савка, член КК ТУСМ Ярослав Верещак, організаційний референт Зенон Осташ, відвідали Владику Кир Ярослава Ґабра. В розмові порушено багато актуальних справ та зокрема сучасний стан на Рідних Землях. Владика Ярослав виявив велике зацікавлення та заявив свою піддержку для демонстрації в обороні людських прав переслідуваних комуністичним режимом інтелектуалів в Україні, яка має відбутися вже цієї суботи, 18-го березня в Чикаґо з рамени Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського, ТУСМ. Владика Ярослав доручив усім священикам Чикаґівської дієцезії закликати вірних до участи в демонстрації, а день 19-го березня ц. р. Владика призначив днем молитви в намірені переслідуваних в Україні.

Того самого дня представники ТУСМ склали візиту православній парафії, де прийняв їх о. Федір Білецький, який теж обіцяв піддержку демонстрації.

Опісля Орися Савка, Осип Васьків та Олег Сацюк інтервеніювали в справі студента Ярослава Добоша, заарештованого в Совєтському Союзі, бельгійського громадянина, в бельгійському консуляті в Чикаґо. Під час розмови консулеві вручено меморандум в цій справі, який він обіцяв переслати до міністерства закордонних справ Бельгії. Вкінці представники ТУСМ відвідали ОДВУ і братні організації в Чикаґо, від яких одержали запевнення піддержки та активної участи в демонстрації.

В Ню Йорку відбудеться зустріч студентів із професіоналістами

Ню Йорк. — Редакція студентського журналу „Нові напрями" влаштовує тут у суботу 18-ого березня ц.р. в Українському Інституті Америки при 2 Іст 79-а вул. — ріг 5-ої Евню два панелі. У першому, що почнеться о год. 7-ій веч. на тему „Допомога українським політичним в'язням", виступлять запрошені до участи представники комітету „Студенти для оборони людських прав в Україні", Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського та Комітету для оборони політичних в'язнів в СССР. У другому панелі, що почнеться о год. 8.00 на тему „Як зреалізувати Українські Студії в Гарвардському Університеті до кінця 1972 року", виступатимуть в дискусії українські студенти з Гарварду. Перед панелями о год. 6-ій веч буде перекуска, приготована 104-им Молодечим Відділом СУА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Передвиборчий заколот

Правибори в Америці є частиною не тільки довгої процедури у президентському виборчому році, яка тягнеться від початку березня до початку листопада, але й подекуди невід'ємною частиною американського способу життя, в якому часто найповажніші події й проблеми сплітаються з зовнішньою театральщиною і бизнесом. Це дістьтся, наприклад, з найбільшим у році святом Різдва Христового, і це дістьтся теж із виборами. Протягом довгого часу, призначеного на правибори, кандидати — буде їх у цьому році 24 — можуть всебічно представити себе виборцям і заявити своє становище до найважливіших актуальних справ та, відповідно до відсотка отриманих голосів, дістати прихильних собі делегатів від даних стейтів на партійних конвенціях. Але це дістьтся з такою гамірливою агітацією, такою полемікою з усіма іншими кандидатами і таким шумом, що та первісна поважна ціль блідне на тлі театральщини, яка кожному кандидатові коштує — як вирахував сенатор Фред Гарріс, що й тому вирікся кандидатури, — 50.000 дол. місячно.

Тому сам голова демократичної більшости в Сенаті Майкел Менсфілд став противником правиборів за теперішньою схемою і пропагує скорочення передвиборчого часу з переведенням протягом одного дня правиборів на всьому терені країни. Дотепер відбулися правибори в стейтах Ню Гемпширі і Флориді. Покищо їхнім політичним балансом став факт, що сенатор Едмунд Москі, який у Ню Гемпширі не отримав навіть 50 відс. усіх демократичних голосів, а на Флориді опинився на четвертому місці, перестав бути „передовиком" між демократичними кандидатами. Зате, здобувши друге місце на Флориді, колишній віце-президент Гюберт Гомфрі значно скріпив свої шанси. До речі, президент Ніксон буцімто передбачає, що він матиме за суперника у листопадових виборах знову Гюберта Гомфрі. Найбільший парадокс флоридських правиборів у тому, що виграв їх губернатор з Алабами Джордж Воллес тільки тому, що гостро заявився проти примусового „автобусування" шкільних дітей: власне ця справа була першою, що хвилювала флоридських виборців. Але, очевидно, Воллес не має найменших шансів отримати номінацію на демократичного кандидата на президента і тому та його вигра на Флориді практично безвартісна. Однак, загал американців любить такі видовища, не вглиблюючись у їх зміст.

Зловісні постанови

ЦК КПСС вишкірив зуби. Його генеральний секретар може повторити звернені не так давно до Михайла Осадчого слова слідчого КҐБ до всіх, що ще вірять у „лібералізацію" режиму: „Що!? У тридцятих роках ми не таким голівки крутили як курочкам!"..

Ждановську постанову з 1946 року, після якої почався був черговий розгром літератури в СССР, виразно пригадує цьогорічна січнева, підписана ЦК КПСС, „Постанова про літературно - мистецьку критику". Це тоді ж в неопублікованому „указі" ЦК давалося доручення для КҐБ викрити й зліквідувати всі підпільні видання. Внаслідок цих рішень переведено й переводиться в Україні численні арешти, що, очевидно, мають своєю ціллю підготовити щось ніби другий процес СВУ, щось на взір гітлерівської „остаточної розв'язки жидівського питання" — остаточну розв'язку найпекучішої для Москви проблеми „буржуазного націоналізму". Як би воно не було, тими рішеннями розпочато черговий період чорної реакції.

Характеристичною для сучасного стану в СССР є друга постанова ЦК КПСС під довжелезним заголовком „Про організаторську і політичну роботу Тбіліського міськкому Компартії Грузії у виконанні рішень 24-го з'їзду КПСС". У цій постанові мова ніби лише про Грузію, але фактично стосується вона всіх советських „республік".

Отже, ЦК КПСС б'є на сполох, що „рівень організаторської і політичної роботи ... керівництво господарським та культурним будівництвом не відповідають вимогам 24-го з'їзду". Місцеві партійні органи, як виходить, фальшують свої звіти про „виконання директив партії і уряду". ЦК КПСС таврує партійний провід Грузії за бюрократизм і „зневажливе відношення до запитів і потреб трудящих", а партійних керівників — за пасивність, відсутність серед них критики і самокритики. „Серйозні недоліки" підкреслюються в пропагандистській і масово - політичній роботі". Виразно натякається на поширене серед „партійних кадрів" хабарництво і розкрадання державного майна.

Ця проречиста постанова, як і згадана вгорі — не пересторога, а конкретні вказівки органам КҐБ для широкого розгорнення їхньої чекістської діяльности на всіх просторах Советського Союзу, який переходить глибоку ідеологічну та економічно - політичну кризу.

М. Л-ий

ТИХА ЕЛЕКТРОНІЧНА ВІЙНА В ІНДО-КИТАЇ

У фінляндському популярному щоденнику „Гельсінґен Саномат" на редакційній сторінці появилася стаття, з якої довідуємося що тепер в Індо - Китаї, а головно у В'єтнамі американська армія починає відігравати чимраз меншу ролю, а її місце займає електронічна апаратура.

У В'єтнамі йде, так сказати, тиха війна, але й ця війна жахлива. Це — автоматична війна, плянована й ведена електронічними апаратами. Війну цю контролюють із т. зв. "White Igloo". Акустичні й сейсмічні „слухальця" та розвідувачі", вбудовані в довгих стовпах, масово спадають із літаків. Ті стовпи занурюються сторч у землю. Із парашутів падають приймальні й надавчі апарати. Вони можуть осісти на дереві або кущі, і тоді парашут сам від себе знищується, так що ворогові тяжко віднайти такий радіоапарат. Тоді стовпи приймають голоси і вібрації (хвилювання) з оточення, а радіоапарат пересилає їх розвідувальному літакові.

Звідомлення пересилаються до контрольної централі в Нахон Фаном (у Тайленді), де їх вкладають у компютори. Спеціяльні шукачі цілей стверджують, чи ті звідомлення походять від ворожих військ, і тоді передають наказ виконати повітряну атаку.

Апарат IBM виявляє чисельну силу ворога, скорість його руху і положення. Цього апарату не може змилити жадне маскування, темрява, мряка або хмара. Контрольна централя дає наказ атакувати даний простір. Наказ відходить до летунських баз у Тайленді, до Південного В'єтнаму чи до літаконосців, які курсують понад в'єтнамським узбережжям. Апарати IBM, що є в літаках, одержують сигнал про атаку, і вони автоматично летять просто до цілі й непомильно скидають бомби.

Сотки різних родів іншої зброї створено для автоматичної війни в Індо - Китаї. Є там між іншим бомби, керовані телевізійно, що вишукують свої цілі. Є т. зв. "Starlight Scope", що розсіває мряку, є льорнети, з поміччю яких можна відчитати фірмовий напис на гольфовому м'ячику на віддалі тисяча ярдів. Є приладдя, що реагують на зміни температури людини і її виділення. І є скорострілі, що вистрілюють 5.000 куль за хвилину. Є магнетичні прилади, що виявляють усі металеві предмети і за кількадесят миль передають свої звідомлення IBM-апаратам. Є також прилади, що мають своїм завданням лише калічити, а не вбивати людське тіло. Вони можуть зломити ногу людини, але не можуть ушкодити ґуми в автомобільному колесі.

Є шрапнельні бомби, які падають на висоту грудей людини, поки вибухнуть, викидаючи із себе 500 куль. Ці кулі трохи більші, ніж кулі ловецької рушниці. Є т. зв. павутинні бомби, що їх скидають із літаків. Коли така бомба падає на землю, вона розсилає в усіх напрямах слухальця завдовжки 10 ярдів. Ті слухальця звуть „розвідниками".

Американські воєнні теоретики кажуть, що електронічна війна психологічно успішніша, ніж усі інші дотеперішні війни.

Дуже тяжко приходиться вести війну проти цих механічних, автоматичних потвор. Однак, в'єтнамські партизани вже навчилися вводити в блуд, обдурювати компютори в різний спосіб. Наприклад, вони завішують торбинки з людською сечею на деревах, збаламучуючи цим прилад, що виявляє місце, де є людські виділення.

Автоматизація війни все ще в своїх початках, але вона вдосконалюється скоро й безперервно. Людство стало в обличчі еволюції або радше революції воєнної техніки, наслідки якої годі обрахувати.

В Україні здійснюється перехід на автоматизовані телефони

Київ. — „Обладнана досконалою вітчизняною і зарубіжною технікою, Київська Автоматична Телефонічна Станція має широкі можливості", пише „Радянська Україна" з І-го березня. Тепер з Києва легше дотелефонуватись у Львів чи в далекий азійський Ташкент, і ще легше — до Берліну, Праги чи ін. міст за кордоном, чим з Києва до Василькова чи Білої Церкви, які цілком близько від столичного міста. До далеких міст і за кордон з Києва можна відтепер телефонувати з допомогою автоматичних телефонів, хоча для цього й доводиться набирати аж 17 цифр: спершу число 8 — сигнал про бажання скористуватися автоматичним телефоном, потім треба набрати „код" з трьох цифер, напр., для Ташкенту код є 371, потім через яких 30 секунд треба набрати число телефону, з яким бажаєте говорити, а після того ще й число свого телефону, для реєстру автоматичною машиною і потім оплати за розмову. „Київ уже має автоматизований зв'язок телефоном з 8 містами союзових республік, 16 обласними центрами України", і кількома меншими містами. Телефонічна автоматична мережа тепер поширюється. Крім цього, встановлюються в Києві й ін. великих містах на залізницях, в аеропортах тощо „таксофони" — телефонічні автомати, в які треба вкидати копійки для оплати розмови. „Майже 45 % всієї міжміської телефонічної мережі уже переведено на автоматику".

М. Сосновський

НЕМИНУЧЕ СТАЛОСЯ...

(3)

Американська публічна опінія в загальному прийняла саму поїздку президента Ніксона і її висліди позитивно. Цьому дали вислів преса, а також відклики на поїздку та її результати збоку провідних американських політичних діячів з обох політичних партій. Із застереженнями до поїздки і домовлення з Китаєм виступили т. зв. праві американські кола, симпатії яких по стороні Чіянг Кай-шека і китайських націоналістів. Треба, однак, сумніватися, чи їх негативне становище заважить на новій американській політиці, яку заініціював президент Ніксон і якого в жадних симпатіях до комунізму посуджувати не можна, що, зрештою, знайшло віддзеркалення у його виступах в Китаї та у кінцевому комюніке.

Очевидно, до повної нормалізації американсько-китайських стосунків ще далекий шлях. Покищо зроблено початок і, як можна припускати, інтерес ЗСА та Китаю вимагатиме цей процес взаємного наближування максимально приспішити. Вирішальну ролю в цьому відіграватиме політика Китаю, а зокрема його постава у в'єтнамському конфлікті.

„Відідеологізування" зовнішньої політики

Останні події на відтинку китайсько - американських взаємин ілюструють цікавий процес „відідеологізування" зовнішньої політики. Йдеться тут не тільки про встановлення політичних стосунків двох держав з протилежними системами, але й про переборення досить складного ідеологічного комплексу, який оформився і закріпився упродовж двох десятиліть у відносинах між ЗСА та комуністичним Китаєм. Вистачить тут нагадати той факт, коли на конференції в Женеві тодішній секретар ЗСА Дж. Ф. Даллес відмовився був подати руку Чжоу Еньлаєві, і порівняти з тим, коли 18 років пізніше сам президент ЗСА поїхав до Китаю, щоб вести переговори з тим же Чжоу Ень-лаєм та комуністичним лідером Мао Тсе-тунґом.

Сьогодні можна б різно міркувати на тему напрямних американської зовнішньої політики 50-их і 60-их років у відношенні до Азії, а також різно оцінювати відношення до комуністичного китайського режиму після його перемоги над китайськими націоналістами. Будь-яку політику оцінюється не з намірів її речників, а з конкретних результатів. Розвиток ситуації в Азії у згаданому періоді виявляє досить чітко недоліки американської політики. Ці недоліки розумів чи не найкраще ген. МекАртур, який пропонував радикальні засоби в боротьбі з загрозою для інтересів ЗСА в Азії збоку СССР та його ще тодішнього союзника — комуністичного Китаю. Американський уряд вибрав інший шлях, який не тільки що не приніс ніякої позитивної і тривалої розв'язки на Далекому Сході і на просторах Південно-Східньої Азії, але причинився до послаблення американських позицій і занепаду американського престижу. Невдачі у В'єтнамі завдали американській політиці болючого удару, у вислідіі чого ЗСА змушені до відступу в користь СССР з одного боку, а Китаю з другого. Одночасно це захитало довіру до досі голошених засад американської політики, тобто її ідеологічного підґрунтя. Невдачею закінчилися намагання стосувати т. зв. політику визволення, а відтак т. зв. політику стримування. На місце однієї і другої концепції, підбудовою яких була окреслена антикомуністична ідеологія, прийшла політика „мирного співіснування". Головна засада цієї концепції — створити такі умови у міжнародному укладі сил, які уможливлювали б співжиття держав з різними системами без будь - яких намагань активно протиставитися інакшій ідеологічній системі. Ця концепція випливає з переконання, що ніякими засобами, поминаючи світову війну, не можна змінити наявної дійсности в окремих державах, і що зовнішня політика мусить на практиці такий стан враховувати. Очевидно, тут маємо діло вже з суцільним „відідеологізуванням" зовнішньої політики і тенденціями спрямовувати політику по лінії і під кутом такого чи іншого інтересу.

В рямках такої „відідеологізованої" політики відбулася також поїздка президента Ніксона до комуністичного Китаю, і треба припускати, що в такому дусі розвиватиметься в ближчому майбутньому уклад міжнародних відносин. У якійсь мірі маємо тут своєрідне повторення на відтинку сучасної міжнародної політики „позаідеологічного" XIX століття. Не йдеться тут тільки про ЗСА чи західні держави. Свою зовнішню політику „відідеологізував" СССР, а тепер на цей шлях став найбільше досі ідеологічно зорієнтований к о м уністичний Китай. Нікого в блуд не повинна вводити „ідеологічна" фразеологія, яку стосують комуністичні країни і яку застосували речники комуністичного Китаю під час переговорів з президентом Ніксоном.

Така дійсність на відтинку міжнародних відносин створює особливо складну ситуацію для всіх тих чинників і елементів, які заінтересовані у зміні наявного політичного статус кво і політика яких має через те цілком природно „ідеологічне" підґрунтя. Це, між іншим, стосується визвольної боротьби поневолених народів, яка в добу „відідеологізування" політики матиме проти себе всю існуючу систему т. зв. вільного світу і т. зв. комуністичного світу. Мусить, чейже, бути ясним, що в обстанові, коли „капіталістичний" і „комуністичний" світи хочуть співжити, очікуючи в найкращому випадку на „природню смерть" противника — ніхто не виявить симпатій до такого чинника, який може і хоче порушити статус кво, поминаючи такий специфічний випадок, якого ми були свідками при творенні нової держави Бангладеш.

„Китайський мур" ділить сьогодні не комуністів і антикомуністів, а офіційний світ („капіталістичний" і „комуністичний") і всіх тих, які є проти статус кво. Цього не бачити — це значить не розуміти напрямних розвитку сучасного світу. Поїздка до комуністичного Китаю президента Ніксона, який ще так недавно стояв у списку найзавзятіших речників зовнішньої політики з „ідеологічною базою", є чи не найвиразніше визначеною напрямною політичного розвитку у світі на сучасному етапі.

Іван Кедрин

НАПАСТЬ НА АРХИЄПИСКОПА

Число щоденника „Дойче Національ - Цайтунг" у Мюнхені з 24 грудня ц. р. появилося з підкресленими червоними лініями заголовками на першій сторінці: „Чому Брандт паломничає до Риму? Канцлер хоче дістати від Папи орден". У тому самому числі започатковано серію статтей „Від Пія ХІІ до Павла УІ". Але на першому місці принесено широке інтерв'ю з Архиєпископом Іваном Бучком, що його редакція попереджує такою приміткою: „Католицькій Церкві припадає тепер ключова роля як у соціяльних змінах, так і щодо політики супроти Сходу. „Національ - Цайтунг" інформувалася в низці довірочних розмов з різними князями Церкви про закуліси цього змагання і перевела інтерв'ю з високодостойним Архиєпископом Бучком в Апостольській Столиці".

Інтерв'ю стосувалося останнього Синоду українських владик, — становища Владики Бучка супроти тенденції в Католицькій Церкві зблизитися до Москви, його поглядів на так звану східню політику канцлера Західньої Німеччини Віллі Брандта, — подорожі Брандта до Риму, — але в найбільшій мірі — комунізму й російського большевизму.

Владика Бучко виявив у своїх відповідях великий хист: від відповідей на деякі запити зовсім відмовився, як, наприклад, про його погляд на польського кардинала Вишинського („Один церковний достойник не може висловлювати п р и людно свою думку про другого"), на деякі запити відповів дуже дипломатично, наприклад, щодо задньої політичної цілі відвідин Брандта у Папи Павла УІ, щоб ніби дістати від Папи згоду на „східню політику" канцлера: „Святіший Отець благословить усі добрі діла, навіть такі, які властиво не потребують благословення, але щоб охоронити поблагословленого від помилок".

Найрішучіше й безкомпромісове становище зайняв Архиєпископ Бучко супроти Москви. Він підкреслив незмінність російського комунізму і жорстокість большевицького правління. Звернув увагу на те, що сучасна російська держава у формі Советського Союзу складається насправді з яких 200 народів, між ними українського, а всі вони „підкорені й уярмлені советським імперіялізмом". На запит, чи не можна злагіднити комунізму, пішовши йому назустріч, Владика відповів: „Ні, ні, ні. Комунізм треба перемогти духовою зброєю і вірою". На запит, у чому сила Советського Союзу, була відповідь: „У нашій слабості. Ми, розумієте, надто м'які, ми мусимо одні одних підбадьо рювати..." З'ясовуючи значення Синодів єпископів УКЦеркви і її змагання до самостійности, В л а д ика ствердив: „Але маємо дуже великі труднощі збоку російської Церкви".

В інтерв'ю Архиєпископа Бучка не було жадної відповіді, жадної заяви, яка, може, бувши дискусійною, як індивідуальний погляд Владики, перечила б інтересам УКЦеркви чи українського народу, а під великою більшістю його відповідей може сміливо підписатися кожний український патріот.

Тим часом в новоульмівських „Українських Вістях" з 30 січня ц. р. появилася стаття ред. Богдана Осадчука „Нефортунне інтерв'ю", яку насправді можна вважати навіть не полемікою з висновками А р х иєпископа Бучка, а грубою напастю на нього. Не за суть інтерв'ю, що про нього автор легковажно висловлюється, що воно „у змісті і формі комплетно ніяке". Але тут же автор твердить, що „наговорено багато непотрібного і просто шкідливого українським інтересам на Заході і на Сході" — не підтримавши цього закиду ні одним доказом із слів Владики. Відсуваючи набік усе, що було в інтерв'ю сказане німецьким журналістом і Архиєпископом Бучком, автор обурений самим фактом, що Владика Бучко зважився дати інтерв'ю тому німецькому щоденникові, який — за твердженням редакції „Українських Вістей" — „в опінії німецького громадянства є трибуною неофашизму й неонацизму", а за твердженням Б. Осадчука — „рупором антидемократичних і неонацистських кіл в Німеччині". Б. Осадчук підсуває Архиєпископові Бучкові тенденцію, що він „пустився на карколомну політичну аферу", і запевняє, що „сталася ганебна історія". „Ум паленіє і волосся стає дубом, коли думаєш про скандал, зчинений українським греко - католицьким єпископом Іваном Бучком". „Своїм вибором (тієї газети) він поставив себе поза межі демократії і завдав українцям у діяспорі великої шкоди..."

Можна признати право фанатичному оборонцеві демократії, яку різні люди порізному інтерпретують, і ворогові того німецького щоденника висловити свою критичну думку, що український церковний достойник допустився помилки, давши інтерв'ю тому щоденникові.

На жаль, у своєму обуренні названий редактор грубо перекручує зміст і тенден-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Вадим Пепа

ТАЄМНИЦЯ МОРСЬКОГО ПОХОДУ

(2)

Коли Річ Посполита надто надокучила Запоріжжю тими утисками й погрозами, козацьке військо кінець-кінцем надіслало 1620 року до Варшави таку в і д п о в ідь: „Знаємо, що король помирився з цісарем турецьким — але не ми!"

Та й за нашу Україну
Будем битись до загину! —

пояснювала простим людям кобзарська пісня.

Ранньої провесни біля воріт кожного козацького зимівника раптово з'являлася зламана очеретина, застромлена вночі в землю запорізьким вісником. Угледівши знак на оголошення морської виправи, той, хто почувався на силі й мав необхідну зброю та належне спорядження, поспішав оружно на Січ: „Я походу та і не боюся, — зараз уберуся". Ті, кого ветха старість або недавня рана не пускали в далекі мандри, поспішали на поміч побратимам з возами пшона, житніх сухарів, в'яленої риби.

За покликом отамана десятки чайок укривали дніпрове плесо, наче весняне перелітне птаство падало зненацька на широко розлиту воду.

„На море не всі йдуть, а тільки відважні та здатні зносити його запах, — свідчив у 1626 р. у маловідомій тепер брошурі „Egues Polonus" шляхтич Старовольський. — Човни мають такі, що беруть тридцять людей або трохи більше, і, щоб не потонули, навколо човна прив'язують снопи трави (очерету. — В. П.). На відкрите море, одначе, вони не пускаються, а йдуть берегом управо і спустошують краї басарабські й тракійські, наскільки можуть пішо пройти від кораблів за одну ніч. Далі пускаються, коли їдуть наліво, пустошити Крим, бо знають, що татари не мають такої відваги супроти них. Коли натрапляють на турецькі ґалери, вважають завжди за ліпше загинути, ніж безсоромно тікати або піддатися, через те й не бувши рівні силами, вони не ухиляються від битви й часто перемагають, попавши в розпачливе становище. А здобувши перемогу часом на турецких ґалерах, під турецькими корогвами їдуть в Азію, в Трапезунд і, кого захоплять, беруть у неволю... А то вони були взяли звичай нападати, палити й грабувати навіть найближчі околиці Царгороду".

Саме про часи Івана Сулими залишив живі спогади славнозвісний Боплян, котрий провів на Україні майже сімнадцять років, опанував мову козаків і мав можливість близько пізнати їхню душу, вдачу, характер, звичаї. „Нічого простацького у них немає, окрім одежі, — оповідав хоч і упереджений проти запорожців, але не настільки ниций щоб безоглядно обливати їх брудом, чужинець. — Вони дотепні і проникливі, вибагливі і щедрі, нежадібні до великого багатства, а страшенно цінують свою волю: без неї не можуть жити і задля неї піднімають вони повстання... Вони дуже міцні тілом, легко зносять спеку і холод, голод і згагу. На війні витривалі, відважні, хоробрі, ба навіть легкодумні, бо не цінують свого життя... На зріст гарні, проворні, сильні; люблять гарно убиратися... з природи мають добре здоров'я... Від хвороби вмирають дуже рідко, хіба в дуже великій старості. Здебільшого кінчають життя на ложі слави, вбиті на війні... Тверезости пильнують гостро, і як трапиться між ними якийсь п'яниця, отаман каже його зараз викинути; нікому не можна мати з собою горілки, бо в походах вони дуже цінують тверезість"[3].

На жаль, навіть тепер ми маємо дуже обмежені відомості про морські козацькі походи. Запорожці, звісно, тримали їх у суворій таємниці від шляхетської влади. Тому державні польські хроністи за них мовчать, а саме з цих джерел ми черпаємо вірогідні, хоч і тенденційно висвітлені факти про боротьбу тогочасної України супроти чужинецьких поневолювачів. Національні літописці перебували при значних монастирях у Центральній та Західній Україні й також мало що знали про те, що діялося на Запоріжжі. Турецькі ж джерела, — а саме в Стамбулі тоді велися дуже докладні державні хроніки, — покищо майже не залучені до української історіографії.

Все таки за с к а л к ами польських, французьких, австрійських та почасти італійських свідчень постає мало не півстолітній період невпинних козацьких воєн супроти турецьких загарбників на терені Чорного моря. З кінця XVI ст. починаються постійні скарги турецьких послів польському королеві, що козаки „в землі його (цісаря турецького) вдираються і шкоди немалії чинять..."

Під час суду над Іваном Сулимою, як звернув увагу скупий на слова львівський літописець, „послове були турецький і татарський, просили: „Єжелі хочете у згоді з нами мешкати, чиніте нам справедливість з тих здрайців наших, тобто козаків, бо в тім року п'ять разів на море ходили". І дозволено їх потратити, котрі й дивился на їх смерть. І стято їх чотири, а двох випросив посол турецький".

Іван Сулима обстоював давню мрію Запоріжжя, яке добивалося самостійного володарювання на власних землях під зверхністю польської держави, або, висловлюючись по-сучасному, автономії в межах Речі Посполитої. Саме такою була політика Січі після повстання Северина Наливайка, залитого кров'ю тисяч борців за волю, та по Хотинській битві, в якій небезпечні обставини продиктували козакам необхідність виступити в тісній спілці з поляками проти основного ворога — турків.

Іван Сулима зруйнував Кодак, бо польська фортеця на Дніпрових порогах відрізала Запоріжжя від України і робила його беззахисним супроти турків і татар. Саме так тоді ставилося питання про життя і смерть, про існування Запорізької Січі.

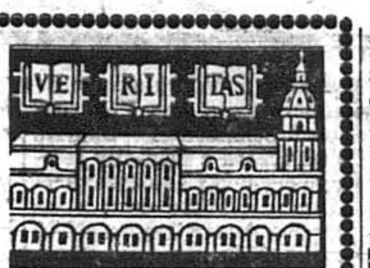
Гетьман міг сподіватися, що зухвалий вчинок зійде йому з рук. Мав перед собою свіжий приклад Тараса Федоровича. Зеленої неділі 1630 р. козаки під орудою знаменитого Трясила на Дніпрі під Переяславом „роту одну дуже багату, мудру, з усіх панят, ім'я їй було Золота рота — на корогві коло золоте було, — на світанню всіх побито, і ноги не впустили", перед тим і потому вели тривалу й запеклу війну проти польського гетьмана Станіслава Конецьпольського, а скінчилося все мирною угодою, що хоч і не забезпечувала з а порожців омріяними в о л ь н остями, алеж і не посягала на їхнє життя.

У Варшаві звинувачені намагались в и п р а вдатися тим, що нібито не знали про державну постанову будувати Кодак, а гадали, що то німці „з природженої гордости своєї" наступили козакам на горло. На відмовку не зважено, бо змінилася загальна політична ситуація. Позбавлена власного повноважного представництва, козацька дипломатія користувалася відомостями з третіх рук, як часто це з нею траплялося, не встигала за змінами політичних обставин.

(Далі буде).

[3] Бопланъ, Описаніе Украины. Спб. 1832, стор. 7-8, 63-64.

ФОНД
КАТЕДРИ
УКРАЇНОЗНАВСТВА

— влаштовує —

ГАРВАРДСЬКИЙ ВЕЧІР

в НЮАРКУ, Н. Дж.
при залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140 Проспект Аве., Ірвінгтон, Н. Дж.

дня 24 березня ц. р., 8:30 вечора

В ПРОГРАМІ:

Доповіді Гарвардських Студентів

Дискусія та відповіді на усі питання щодо Катедр Українознавства.

Уся Громада Північного Ню Джерзі щиро запрошена.

ЗУСТРІЧ СТУДЕНТІВ

з Українськими Професіоністами на Конґресі „НОВИХ НАПРЯМІВ"

Субота, 18-го березня 1972 року

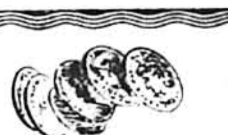
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
Схід 79 вул. і 5 аве.

7:00 веч. Панель на тему: **„Допомога Українським Політичним В'язням".** Запрошені брати участь представники (Студенти для Оборони Людських Прав в Україні, представник ТУСМ, Комітет для Оборони Совєтських Політичних В'язнів).

8:30 веч. Панель на тему: „Як зреалізувати Українські Студії при Гарвардському Університеті до кінця 1972 р.". Участь візьмуть Студенти з Гарварду і професіоналісти.

Просимо гостей **прибути** на 6:00 годину, щоб взяли участь в перекусці, яку підготовить **Молодіжний 104 Відділ СУА.**

Складати гроші чи позичати

НАЙКОРИСНІШЕ

у федеральній кредитовій кооперативі „Самопоміч"
98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
Tel. (212) 473-7310

ПОЗИЧКИ НА НИЗЬКІ ВІДСОТКИ

ДО СПЛАТИ В ДОГІДНИХ РАТАХ

БАНКОВІ ГОДИНИ: кожного дня крім понеділка від год. 10 до 3:00. У п'ятницю також від год. 5 до 8:00 вечора.

NCUA *ощадності кожного члена забезпечені до висоти $20,000*

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН У ПОСЛАННІ ДО КОНҐРЕСУ сповістив, що американські науковці, спільно з японськими, вже 7 років провадять різні медичні досліди, скеровані на збереження здоров'я людини. Тепер ця програма буде розширена: науковці спільно вивчатимуть проблему пістряка, який виникає досить часто через занечищене повітря різними хемічними відпадками.

Увага! **СИРАКЮЗИ й ОКОЛИЦЯ!** Увага!

Неділя, 26-го березня 1972 року
год. 4:30 по пол.
в WESTHILL CENTRAL SCHOOL
УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА М. СИРАКЮЗ

— влаштовує —

КОНЦЕРТ
в честь
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

До масової участи запрошує —
ВІДДІЛ УККА

(Збірщики УНФонду вже переводять збірку за 1972 рік).

ВИСТАВКА КЕРАМІЧНОЇ СКУЛЬПТУРИ І РИСУНКІВ

LES FLEURS DUMAL

СЛАВИ ҐЕРУЛЯК

від 26-го березня 1972 р. — 9 квітня 1972 року
Відкриття: НЕДІЛЯ, 26-го квітня, від 2-6 по пол.

ГАЛЕРІЯ ІРЕНИ СТЕЦУРИ
285 Central Park W., New York City. Тел. 787-4307

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

запрошує Шановне Громадянство взяти численну участь

У СВЯТІ

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

що відбудеться

19-го березня 1972 р. о год. 4-ій по пол.
в залі УНДому, 96 Фліт вул., Джерзі Ситі, Н. Дж.

В ПРОГРАМІ: Святочна доповідь — **ред. Вячеслав Давиденко; Хор Церкви св. Духа** в Брукліні під кер. Л. Рейнаровича; Соля і дуети: **Лев Рейнарович, Аня Борисенко-Рейнарович, Т. Шайда.** При фортепіяні **Тарас Левицький;** Деклямації **учнів Школи Українознавства.**

НЕДІЛЯ,
19-го БЕРЕЗНЯ 1972 р.
Год. 2-га по пол.

ФУТБОЛЬНІ МИСТЕЦЬКІ ЗМАГАННЯ

Площа:
ФАРЧЕРС ГРОВ
ЮНЬЙОН, Н. Дж.

„ЧОРНОМ. СІЧ" — ҐАРФІЛД ІТАЛІЯН ЮНАЙТЕД Ф. К.

Передзмаг: „Ч. Січ" II — Ґарфільд Юн., год. 12-ій в пол.

В суботу, дня 18-го березня ц. р. обидві жіночі відбиванкові дружини беруть участь в турнірі за Чашу Ню Джерзі в Персипені, Н. Дж.

ЛАРИСА ГУСАК ДОПУЩЕНА ДО ФІНАЛІСТІВ В ШУМАНІВСЬКОМУ

Ірвінгтон. — В Шуманівському Фестивалі, який влаштувала Організація Американських Музик (Мюзік Едюкейторс Ассоц. оф Ню Джерзі) дійшла до фіналістів українка — 9-літня Лариса Гусак кляси Галі Клим, УМІ, Ірвінгтон. В неділю 19-го березня 1972 р. о год. 12 в полудне в авдиторії Даґлес Коледжу в Н. Дж. Лариса Гусак відограє прилюдно Шумана „Їздець" оп. 68.

ОЛЕСЬ КУЗИШИН ВИСТУПИТЬ В КАНІ ГОЛ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — 13-літній Олесь Кузишин кляси Мелянії Байлової УМІ Ню Йорк, виграв за Барвінського „Колискову" і „Танок" та за Рапсодію Брамса (в авдиціях Асоц. Мюзік Тічерс Ліґ оф Н. Й.) виступ в Кані Гол. В неділю 19 березня о год 2.30 Олесь Кузишин виступить в концерті згаданої Асоціяції і виконає Брамса Ропсодію Г-моль — інформує Таїса Богданська, прес. реф УМІ.

---

10 ЛИСТІВ ЕРНЕСТА ГЕМІНҐВЕЯ, великого американського письменника було продані на авкціоні в Ню Йорку за 5 875 долярів. Е. Гемінґвей покінчив з життям самогубством у 1961 році.

ПОДЯКА

Коли з Волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність
дня 30-го січня 1972 року

бл. п.

ДАРІЯ з НАВРОЦЬКИХ ПЕРЕГІВСЬКА

наша Невіджалувана Дружина, Мама, Сестра, Бабуня і Тета, відчули ми багато співчуття та щирої приязни від Усіх, які своєю присутністю у похоронних обрядах вшанували пам'ять Покійної, за що висловлюємо нашу найсердечнішу подяку.

Особливо ми щиро вдячні Всечеснішому Отцеві Пароховї св. Юра д-рові Володимирові Гавлічеві за відслуження Парастасу та Служби Божої та за прощальні слова в Останню Дорогу Покійної, Протоігуменові Отцеві П. Пащакові та Отцеві Іванові Пайкушеві за відслуження Парастасу та Отцеві д-рові В. Сютикові за відправлення похорону.

Щиро дякуємо Членам Хорів „Трембіта" та „Думка", які під проводом п. проф. М. Добоша відспівали Парастас з Панахидою.

Наша сердечна подяка п-і Орисі Саляк, яка занялася збіркою пожертв на церкву св. Володимира та за її щирі слова на поминках, п-ві інж. Петрові Салякові за щиру поміч у найтяжчій хвилині, п-ві д-рові інж. Омелянові Клюфасові за сердечні слова прощання від мешканців села Глен Спей та за посмертну згадку в часописах, дир. Антонові Батюкові за прощальні слова від Робітничого Союзу і п-ві проф. Романові Чубатому від Приятелів.

Усім Приятелям та Знайомим за відвідини Хворої, за слова піддержки під час недуги, за участь у похоронних обр'ядах, за ласкаві пожертви на Служби Божі, квіти та на церкву св. Володимира в Глен Спей наша щиро-сердечна подяка.

Нашим Приятелям, які дали свої авта до диспозиції, сердечне спасибі.

Хай Всевишній нагородить ласками Усіх, що пам'ятали про нашу Найдорожчу Покійну.

РОДИНА

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, ВО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

Великий успіх „Виставки 7-ох" у Ню Йорку

Ню Йорк. — Відкрита в минулу неділю 12-го березня ц. р. в галерії Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку виставка 7-ох видатних українських мистців втішається великим успіхом, який заохочує Управу Об'єднання мистців українців в Америці продовжувати влаштовування таких групових виставок. У цій виставці беруть участь Яків Гніздовський, Микола Горбач, Михайло Мороз, Зиновій Онишкевич, Богдан Савчук, Петро Холодний і Марія Шероцька. Голова ОМУА М. Черешньовський, відкриваючи виставку, виправдував відсутність каталогу таким яскравим відрубним характером мистецького обличчя кожного з творців, що не треба називати їх за іменем. Кожний з названих мистців виступив із 7-9 своїми образами, технічно кожному з них визначено „власне" місце на стендах галерії. Зараз у першому дні відвідало виставку коло 200 осіб. Вона відкрита ще тільки найближчої суботи 18 і неділі 19 березня ц. р.

Замість квітів на могилу

бл. п. Марії Когутяк

на „Церкву в Потребі" зложили:

д-р Володимир Когутяк — муж	$50.00
д-р Олег і Людмила Волянські	50.00
інж. Орест і Марія Гладкі інж. Ярослав Когутяк (Франція) Нестор Когутяк (Німеччина) Софія Когутяк (Україна)	50.00
інж. Юліян і Іванна Гошовські	40.00
д-р Всеволод (син) і Лідія Когутяки	25.00
о. Іван і Дарія Гаврилюки	25.00
д-р Михайло і Марія Логази	25.00
мгр. Михайло і Ірина Рубичі	25.00
д-р Олександер і Слава Гудзяки	25.00
д-р Іван і Марія Кіндрати	25.00
д-р Михайло і Іванна Семчишини	25.00
о. Богдан і Володимира Смики	25.00
Корнило і Дарія Когутяки	20.00
Віра Гошовська	20.00
Богдан і Христина Грецаки	20.00
Мирон і Богданна Мончаки	20.00
9-ий Відділ СУА — Бінґгамтон	15.00
д-р Сава Никифоряк	10.00
д-р Роман і Божена Сахно	10.00
Василь Остап'як	10.00
Степан і Осипа Гуцали	10.00
Пластприят — Ютика	10.00
Степанія Жизневська	5.00
Працівники Стейтового Шпиталю	5.00
П-во Г. Джексон	3.00
Разом дол.	548.00

Замість квітів на свіжу могилу в Україні

бл. п. СТЕФАНІЇ СКОРОБОГАТОЇ
на Фонд „ДІТЯМ-СИРОТАМ" при ЗУАДК
зложили 20.00 долярів

родина Уляна й Євген ДМИТРЕНКО
з Дітьми

ГОЛОВНА УПРАВА БРАТСТВА „МАСЛОСОЮЗНИКІВ"
подає сумну вістку Членам Братства, Кооператорам
і Українському Громадянству,
що дня 13-го березня 1972 р. у Вашинґтоні відійшов від нас
по довгій недузі, на 76-му році життя

сл. п. інж.

РОМАН ВИТКОВИЦЬКИЙ

головний книговод і в свій час член-заступник Дирекції Маслосоюзу у Львові.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПОХОРОН відбувся дня 15-го березня ц. р. на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дружині Покійного і Родині складаємо щирі вислови співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА БРАТСТВА „МАСЛОСОЮЗНИКІВ"

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ
повідомляє зі сумом Членів Братства, рівнож Членів ОбВУА,
Комбатантських Організацій і Українське Громадянство,
що дня 13-го березня 1972 р. у Вашинґтоні відійшов у Вічність

сл. п. інж.

РОМАН ВИТКОВИЦЬКИЙ

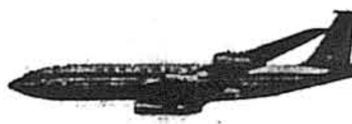
хорунжий УСС, учасник Визвольних Змагань в рядах УСС і УГА.

ПОХОРОН відбувся дня 15-го березня ц. р. на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Родині Покійного складаємо вислови глибокого співчуття.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

ТУРИ В УКРАЇНУ ТА СХІДНЮ ЕВРОПУ
КОВБАСНЮК АҐЕНЦІЇ НА 1972 РІК

КОЖНА ГРУПА З ПОВНОЮ ОПІКОЮ ДОСВІДЧЕНОГО ПРОВІДНИКА.

ВІДЛЕТИ З НЮ ЙОРКУ І ЧИКАҐО НА РЕҐУЛЯРНО КУРСУЮЧИХ ЛІТАКАХ ІАТА. ВІД'ЇЗДИ З МОНТРЕАЛЮ ПАРОПЛАВОМ МС АЛЕКСАНДЕР ПУШКІН

Дата тур:	Ч. тури:	Ціна:	Відвідує місцевості:
25 ТРАВНЯ до 15 ЧЕРВНЯ	1972/1	$ 885.00	Київ, Канів, Тернопіль, Львів, Ялта, Москва
29 ТРАВНЯ до 15 ЧЕРВНЯ	1972/2	$ 843.00	Москва, Львів, Тернопіль, Київ, Рим
31 ТРАВНЯ до 5 ЛИПНЯ	1972/16	$1295.00*	Ленінград, Мінськ, Сочі, Москва
22 ЧЕР. - 12 ЛИП. (випродано)	1972/11	$ 950.00	Київ, Канів, Тернопіль, Львів, Краків, Відень
25 ЧЕРВНЯ до 16 ЛИПНЯ	1972/3	$ 989.00	Львів, Ялта, Київ, Канів, Москва
29 ЧЕРВНЯ до 20 ЛИПНЯ	1972/4	$ 989.00	Тернопіль, Львів, Чернівці, Київ, Канів, Москва, Цюріх
9 ЛИПНЯ до 24	1972/5	$ 964.00**	Москва, Львів, Тернопіль, Київ, Канів, Франкфурт
10 ЛИПНЯ до 31	1972/6	$ 955.00	Москва, Львів, Рівне, Київ, Канів, Черкаси, Відень
22 ЛИПНЯ до 12 СЕРПНЯ	1972/7	$ 799.00***	Київ, Канів, Тернопіль, Львів, ПОЛЬЩА
6 ВЕРЕСНЯ до 27	1972/15	$ 930.00	Львів, Тернопіль, Київ, Канів, Москва, Рим
28 ВЕРЕСНЯ до 13 ЖОВТНЯ	1972/10	$ 686.00	Київ, Канів, Тернопіль, Львів, Варшава
27 ГРУДНЯ до 13 СІЧНЯ	1972/17	$ 753.00	Київ, Львів, Тернопіль, Москва

* 31 травня 1972/16 — **Від'їзд з Монтреалю** кораблем **МС Александер Пушкін.**
** 9 липня 1972/5 — Відїзд з **Чикаґо.**
*** 22 липня 19727 — **Польща** включає відвідини рідних. Додаткові оплати $30.50 на купони польського Орбісу і візи.
Маршрути підлягають змінам. **Діти 50%** знижки.

Наші тури є повністю під опікою досвідчених провідників з ЗСА. Приміщення в першоклясних готелях, всі харчі, пересідки, опіка над баґажем, звиджування. Не має ланчів в Римі, Кракові, Відні і в Цюріху.

Депозит $150.00 на особу мусить бути вплачено при реєстрації або щонайменше 10 тижнів перед виїздом тури, з уваги на популярність тур.

Для дальших інформацій в справах групових чи індивідуальних поїздок до СССР, Польщі і Чехословаччини звертайтеся до:

KOWBASNIUK TRAVEL AGENCY

(Tour Division: Lark Tours, Inc.)

286 East 10th Street ***Засновано 1920 р.*** **New York, N.Y. 10009**
Тел.: (212) 254-8779

Телефонуйте або пишіть: Варка Бачинська ■ Марійка Гельбік ■ Віра Ковбаснюк Шумейко

Ділимося сумною вісткою з Членством ООЧСУ
та всією Українською Спільнотою,
що 14-го березня 1972 р. в Лос Енджелес, Каліфорнія
відійшов у Вічність

Інж. ТЕОДОР ПАЛЬЧУК

Член Управи ООЧСУ в Лос Енджелес.

Висловлюємо співчуття горем прибитій Родині.

УПРАВА ООЧСУ в ЛОС ЕНДЖЕЛЕС

НАПАСТЬ НА АРХИЄПИСКОПА

(Закінчення зі стор. 2-ої).

цію запитів та відповідей в інтерв'ю і орудує демагогією. Ось, наприклад, факт, що „його (Бучка) колиска стояла в Германові у Галичині", доводить автора до висновку, що Владиці „треба було підкреслити його германофільство". Але Бучко не тільки „германофіл", а — твердить Б. Осадчук — „забув Владика про Еріха Коха, Гестапо, Телігу й Ольжича і про сотні тисяч остівців, каторжників, концтабірників, про знищену і сплюндровану Україну власне тими типами, яких ідейними і ґенераційними континуаторами є „геррен" з „Дойче Националь - Цайтунґ".

Насправді „германофільство" Владики Бучка автор добачає у тому, що Архиєпископ підписався на світлині „Иоганнес Бучко". Осадчук це насвітлює: „Іван підробився під фольксдойчерське Иоганнес". А по суті в інтерв'ю той „германофільський" і прихильний для нацистів уступ виглядав так: „... Коли ми споглядаємо на гітлерівську політику в Україні, яка було цілком фальшива..." — тут перериває Владиці журналіст: „Так, божевілля!" — „... то він не визнав визвольного гону українців, але ненавидів слов'янську расу. Ми, українці, ставимося віддавна прихильно до німців і, наприклад, маємо подив для німецької науки. Я сам був у 1917 році духовником для українських сезонових робітників у Німеччині і, на жаль, виніс враження, що німці дивляться на нас, слов'ян, як на народи другої кляси. Це не реалістичний підхід..." І коли український автор закидає Архиєпископові, що він „вилаяв" колишнього еміґранта В. Брандта — то в інтерв'ю Владики не було ані одного слова лайки. Було дуже загальне, безіменне та делікатне ствердження, що характеристичною рисою німців є брак почуття реалізму і незнання російського комунізму.

Редакція „У. Вістей" сама признала, що „допис написано загостро", припускає, що Архиєпископ не знав, „що собою являє „Д. Н. Ц", і рада б знати, „що це за кола які вплутали Владику в таку нефортунну історію". Тим паче не личило кидати особисті образи й просто наклепи на особу Владики, який світлими літерами записав своє ім'я в історію УКЦеркви та історію української політичної еміґрації. Неможливо визнати за допускальну критику такі вислови, як ставлення Архиєпископа Бучка „поза межі демократії" і таврування його за „стареча політичне безглуздя". Це ж не критика, а лайка, яка глузує з кодексу етики журналіста.

Без уваги на партійно-політичне обличчя газети — неможливо поминати мовчанкою сутнє ставлення її до заторкнених в інтерв'ю питань. Ось так та німецька газета поставилась у тому інтерв'ю надзвичайно прихильно до української визвольної ідеї: „Запевняємо Вас, Ексцеленціє, що сьогодні ніхто у нашому народі не сприяє такому божевіллю (як гітлерівська політика — І. К.). Навпаки, свободолюбність і сила характеру, щоб назвати тільки ці дві видатні прикмети слов'янських народів, а особливо українців, є подивутідними і для нас зразковими..." Ту саму льояльність і прихильність виявляє ця газета супроти самостійницьких змагань УКЦеркви і вмістила не тільки світлину Архиєпископа Бучка, а й всього українського Єпископату. Якщо дійсно „ДНЦ" є послідовницею гітлеризму, то такими заявами заперечила гітлеризм. Очевидно, це не значить, що цим вона перекреслила своє місце у вахлярі німецьких партій і течій. Але цим числом і цим інтерв'ю не дала причин до такого пароксизму люті, що його виявив у к р аїнський журналіст.

Тому, перечитавши ту статтю в „Українських Вістях" та порівнявши пороблені Архиєпископові Бучкові закиди з текстом його інтерв'ю, треба, без уваги на обличчя „ДНЦ", стати в обороні зневаженого Владики.

УКРАЇНСЬКИЙ МАТЕРИК В НЮ ЙОРКУ: ЦЕРКВА І ШКОЛА СВ. ЮРА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

В Академії св. Юра в Ню Йорку велику увагу приділюють спортовому розвиткові молоді. На фотознімці бачимо старшу Дружину кошиківки. Ці юнаки здобули для Академії св. Юра багато перемог і трофеїв, у тому й 1-ше місце з кошиківки між школами Ню Йорку.

БК, заступник інж. Яримович і секретарка п-і Леся Юзенів „тягнуть, тягнуть, витягають" своєю працею, що тільки можуть, щоб допомогти студентам Академії св. Юра морально й матеріяльно. До БК автоматично належать всі батьки дітей, котрі вчаться у Школі. Вони річно вплачують вкладку, дивно малу в наш час, 2 доляри (рівно стільки коштувала мисочка вареників з м'ясом і кава під час обіду авторові репортажу). Може б підвищити вкладку? „Ні", — не погоджується покищо голова БК: „Будемо далі добиватись, щоб справді всі батьки її вплачували, а може хтось сам пожертвує більше, адже це пожертва не на когось, а для своєї ж дитини".

БК збирає фонди на стипендії для менше заможних учнів. За два останні роки цю справу взяла собі до серця Кредитівка „Самопоміч" в Ню Йорку, — пожертвувавши 2 000 дол. А є і справді незаможні учні, при чому, вони як правило одні з найпильніших і найкращих, а грошей не мають часом і на підручники... На прохання Батьківського Кружка при Академії св. Юра щиро відгукнулись українські образотворчі мистці, між ними Я. Гніздовський, Л. Морозова, М. Мороз, Л. Гуцалюк, Б. Божемський та ін.: вони подарували свої праці на „Виграшку картин українських мистців", льосування якої відбудеться під час Весняного Концерту силами шкільної молоді в залі Школи, 30 квітня. Один квиток коштує 1 доляра.

Зайдіть до Дирекції Школи св. Юра: Ваші 3 хвилини часу і 1 доляр реально допоможуть справі. Українські мистці вклали в свої образи сотні годин навчання і таланти, а такий їхній жест гідний найвищої оцінки збоку Громади.

БК збирає також гроші на стипендію з української мови для студента-тки, які закінчують 12-ту клясу й студіюватимуть далі в коледжі.

На початку відвідин Академії св. Юра отець-парох д-р Володимир Гавліч влучно сказав: „Збудувати можна, бо досить одного напруження — і будова готова. Однак потім утримати збудоване — о, це значно важче"... Так, на це потрібно постійних, нехай невеликих, але сталих зусиль. Батьківський Кружок старається зактивізувати Громаду, діє в цьому напрямку, надіється, іноді навіть має ілюзії... Але св. Іван з Арсу писав: „Не ті люди убогі, мрії яких ніколи не сповняються, а ті, що не мріяли ніколи й не мали ні надії, ні ілюзій". Справа з льосуванням мистецьких картин також здавелася спочатку ілюзійною, а на неї реально відгукнулися 22 українські мистці!

„Гей ви, стрільці січовії"...

Директорка Сестра Наталія веде „делеґацію" „Свободи" (на жаль, в одній особі, бо інші колеґи мусять же випускати чергове число газети) від кляси до кляси, від лябораторій із телевізійними апаратами для спеціяльних програм - лекцій до бібліотеки... Спокійно пройшла коридором група студентів. Першими привіталися хлопці, на яких любо було поглянути, — сповнені респекту до своєї Директорки і до своєї Школи. На рукавах їхніх блюзок написи: „St. George Academy"... На стінах у коридорі — образ, біля східців — статуя Божої Матері... Кілька написів — англійською мовою... Так, це американська с е р е дня школа!

У цій клясі, яку відвідуємо на прощання, відомий соліст-бандурист проф. Роман Левицький провадить чергову лекцію співу. На шкільній дошці ноти і написи українською мовою, збоку — дві дівчини і юнак, бандуристи, а в осяяній сонцем великій кімнаті 60-70 дівчат-хористок! Вони підготовляються до великого Весняного Концерту. До них на дальших пробах приєднаються ще стільки ж юнаків, а проф. Р. Левицький привезе ще 15 бандуристів і бандуристок із Бавнд Бруку, де він має свою школу гри на бандурі. Радість і гордість сяють у очах директорки Сестри Наталії, а в очах проф. Р. Левицького — мало не сльози радости... Під час короткої перерви довідуємось, що дівчатка вже не читають „Веселки", бо виросли з того віку (за виключенням кількох. Але вони обіцяють припильнувати, щоб їхні молодші братчики й сестрички „Веселку" читали.

І знову лунає пісня, цього разу Шевченківська „Думи мої, думи мої"... Журливо і гнівно рокочуть у молодих руках бандури — душа України. А перед нами, заслуханими у чарівну пісню, виринає постать того, хто десь далеко за в'язничними червоними ґратами, а може серед лютих московських снігів — постать молодого історика Валентина Мороза. Тут зростають молоді продовжувачі справедливого діла.

Допомагаймо їм зростати, від Садочку і до Академії св. Юра. І так само в Слотсбурзі, і так само в Менор Джуніор Коледжі, і так само в Семінарі у Стемфорді, і всюди, де йдеться про школу.

Нині Шевченківський місяць березень. І як не закінчити цього репортажу, думкою про закордонне українське шкільництво, про Україну і про нашу Громаду у вільному світі, словами кобзаря:

...„Не вмирає душа наша,
Не вмирає воля,
І неситий не виоре
На дні моря поля,
Не скує душі живої
І слова живого,
Не понесе слави Бога,
Великого Бога"!

(Кінець)

Доповнення:

У попередньому репортажі, називаючи учителів Школи, пропущено помилково учителя релігії о. Христофора Войтину, ЧСВВ, який є рівночасно референтом шкільних справ.

Відділи УНС Лігай-Велійської Округи відбули збори...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

на уділення абсолюторії уступаючій Управі, що й прийнято. За словами пані Гарас, Округа була активна в усіх ділянках праці. Зорганізовано в минулому році 100 нових членів і Округа зросла на 34 члени. Відбуто організаційні наради, відбуто секретарський курс, вшановано гостиною почесного голову Округи Михайла Колодруба в його 3-кратним ювілеєм (80 уродини, 55-та річниця вінчання і 55 років праці для УНС), відбуто Союзовий День, який приніс Окрузі моральний і матеріяльний зиск.

Після звітування членів Управи пані Марія Душник виголосила доповідь, заторкнувши багато актуальних союзових і громадських справ. Вона склала ґратуляції Управі Округи за успішну працю, при чому вручила почесну грамоту секретареві 147 Відділу Іванові Гоцалюкові, як новому членові Клюбу Заслужених Союзовців за здобуття 30 членів в минулому році. Згадала про плян будови пам'ятника Лесі Українки на Союзівці та закликала, щоб союзове жіноцтво було більш автивне також в громадських організаціях.

Степан Гавриш провів аналізу загальної праці цілости УНС в минулому році, при чому віддав найбільше уваги організаційній ділянці. За його словами, УНС в 1971 році приєднав 4,052 нових членів, забезпечених на загальну суму 8,429,000 дол. В тому Аллентавнська округа дала 100 нових членів, забезпечених на суму 227,-500 дол. Він згадав, що в пляні праці на біжучий рік є здобути 5,700 нових членів, а Аллентавнська Округа повинна дати 150 нових членів, з того в весняній кампанії 50.

По звітах і доповідях відбулась дискусія, в якій заторкнено ряд важливих справ. Переобрана голова Анна Гарас в імені Управи дякувала за довір'я та заявила, що доложить всіх зусиль, щоб Округа в біжучому році виконала свою квоту, яка є 150 членів.

Збори одноголосно схвалили: поробити заходи для влаштування Дня УНСоюзу Лігай-Веллійської Округи, влаштувати в літньому сезоні прогулянку автобусами на Союзівку, призначити з запасного фонду Округи 100.00 дол. на будову пам'ятника Лені Українки на Союзівці і дати від Округи 50.00 на фонд оборони переслідуваних діячів культури в Україні.

Опісля, під час спільної гостини учасники зборів, яких було 35, що репрезентували 10 Відділів, мали нагоду оглянути кольоровий звуковий фільм про Союзівку, що його висвітлив Федір Петрик, заступник голови Філядельфійської Союзової Округи та секретар 362 Відділу в Брістолі.

У Харкові підготовляються до відкриття перших станцій „сабвею"

Київ. — Дотепер тільки столиця України має підземну залізницю „сабвей", або з французької мови — „метрополітен", „метро". Незабаром в Харкові будуть відкриті перші станції „метрополітену", спочатку довжиною в 10 кілометрів, від станції „Вулиця Свердлова" до станції „Турбінний завод". „Молодь України" з 10 березня писала, не вказуючи точних дат, що „потім завершиться б у д і вництво другої дільниці: „Турбінний завод" – „Електротяжмаш", довжиною 7.5 кілометра, з 5 станціями". На першій пусковій дільниці вестибюль станції „Комунальний ринок" оформлюється за проєктом архітекта В. Співачука „в традиціях українського народного мистецтва", з допомогою таких матеріялів, як білий мармур, вставки з червоного й чорного скла та ін. Підвішені в тій станції жарівки-світильники формою нагадують зграю журавлів під час лету. На станції є різні допоміжні приміщення, газетні кіоски, пішоходні тунелі тощо, також оформлені в українському стилі. Не зазначено, як будуть удекоровані й оформлені інші станції. Будування підземки в Харкові проходить у „складних геологічних умовинах, особливо в центрі міста, вимагають спеціяльних методів робіт, яких раніше ніде не застосовували".

ТАБОРИ ОДУМ-у В КАНАДІ

Торонто. — Журнал „Молода Україна" з лютого ц. р. повідомив про цьогорічні запляновані таборування для молоді — членів Об'єднання Демократичної Української Молоді в Канаді. Виховно-відпочинковий табір для ОДУМ-у триватиме від 30 липня до 13 серпня на Оселі ОДУМ-у „Київ" поблизу Торонта. Коли б була більша кількість учасників, то табір буде продовжено до 20 серпня. До табору прийматиметься дітей від 6 до 18 років, зголошуватись до 27 червня, оплата за одну дитину становить 32 дол. за тиждень.

Головна Виховна Рада Юного ОДУМ-у кожної суботи надає Радіопрограму з Торонта від 11:30 до 12 г. дня, під назвою „Молода Україна", на хвилях АМ-1540.

ДІТРОЙТ, Міш.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ДІТРОЙТІ, Міш.

повідомляє, що

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

у неділю, 26-го березня 1972 року

поч. о год. 3:00 по пол., у залі

Українського Народного Дому

при вул. Мартін, ч. 4655

із слідуючим порядком нарад:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Вибір Президії.
3. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
4. Звіти Управи і Контрольної Комісії.
5. Слово Головного Предсідника УНС **Иосипа Лисогора.**
6. Дискусія над звітами.
7. Абсолюторія уступаючій Управі.
8. Вибір нової Управи.
9. Плян праці на наступну каденцію.
10. Внески, побажання і різні справи.
11. Закриття нарад.

У Зборах зобов'язані взяти участь усі члени Окружної Управи, конвенційні делеґати, управи Відділів, а зокрема секретарі всіх Відділів УНС приналежних до Округи, а саме:

20, 75, 82, 94, 110, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 504, 506.

Також запрошуємо до участи всіх членів УНС.

У нарадах візьмуть участь:

ИОСИП ЛИСОГІР, головний предсідник УНС;
ЄВГЕН РЕПЕТА, гол. радний і обл. організатор

Якщо на означений час не явиться вимагане правильником число делеґатів, наради почнуться півгодини пізніше, без огляду на кількість приявних.

Безпосередньо після ділових нарад спільна вечеря.

ЗА УПРАВУ:

Іван Ващук, гол. Петро Залуга, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6718. Тарзан виявляє Ніккові, що знає його злочини

Прокльони членів племен, що їх ти пограбував з їхніх правих рук, є на твоїй голові. Мене свербить палець на язичку, щоб пімстити мужів і хлопців, що їх ти зробив каліками!

Ваша засада, щоб примусити миролюбні п л е м е на служити вашій торгівлі, кінчається — у цій зловісній кімнаті!

Доказ на вашу злочинну змову — тут — повний! А коли прибудуть вагабунди, то матиму свідків!